

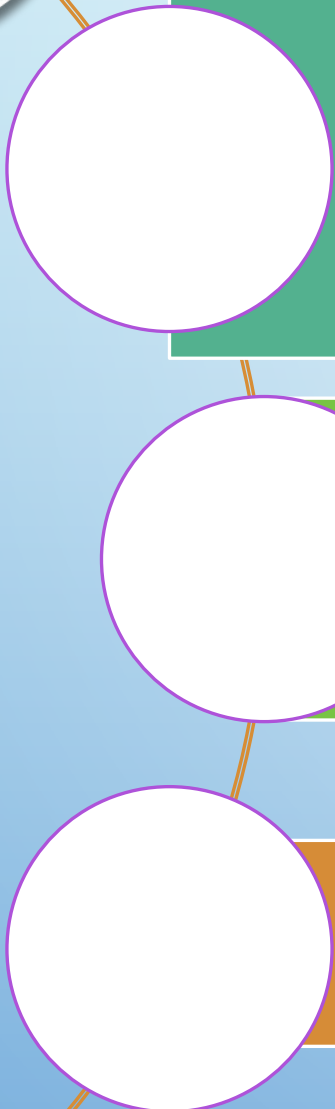
ГОСТ ISO 19011-2013
Басқару жүйесіндегі аудит нұсқаулары

СжС-401
Ережепбаев Нұрбол
Омархан Динара
Байбакова Замира
Жаңбыр Жұлдыз
Адасхан Арайлым
Қаныбек Әдемі
Жұмабек Ерхан

2002 жылы ISO 19011 бірінші басылымын шығару басталғаннан бері басқару жүйелеріне арналған бірқатар жаңа стандарттар шығарылды. Нәтижесінде аудит басқару жүйелерінің кең ауқымын қарастыру қажет, сондай-ақ жалпыға ортақ басшылықты қамтамасыз ету қажет етілді.

2006 жылы ISO сәйкестікті бағалау жөніндегі комитеті ISO / IES 17021 стандарттарын әзірледі, ол үшінші тарап басқару жүйелерін сертификаттауға қойылатын талаптарды белгілейді және ішінара ISO 19011-нің алғашқы қайта қаралған нұсқауына негізделген.

2011 жылы жарық көрген ISO / IES 17021 екінші басылымы ИСО 19011: 2011 ұсынған нұсқауды басқару жүйелерінің сертификаттау аудитіне қойылатын талаптарға көшіру үшін кеңейтілді.

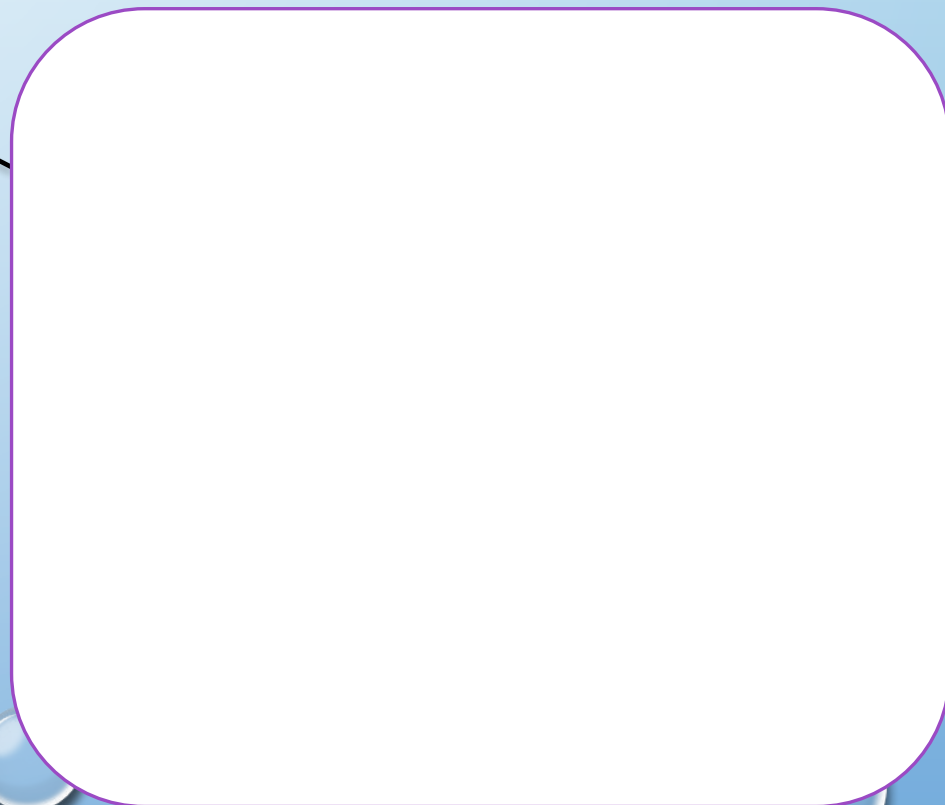
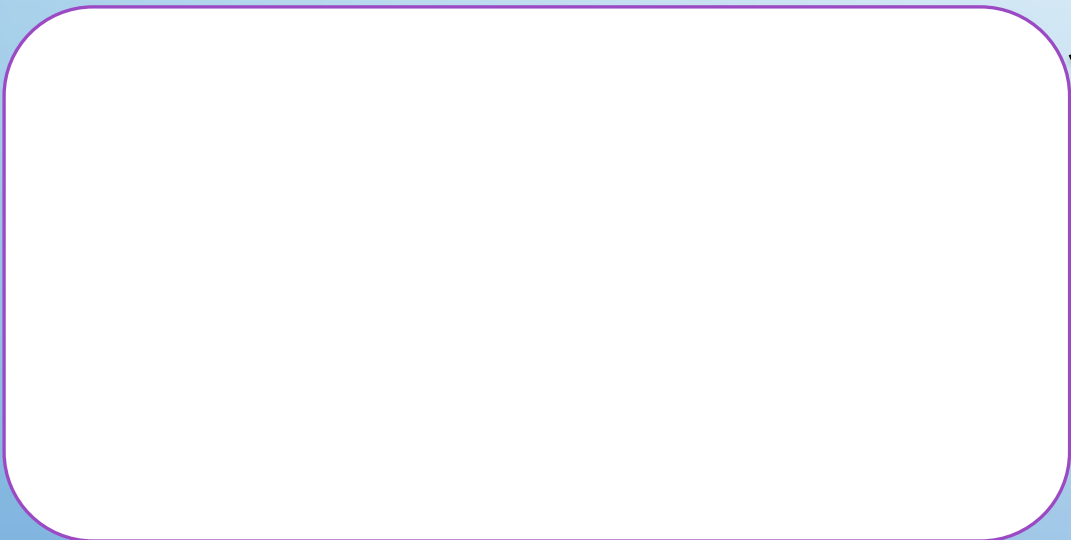
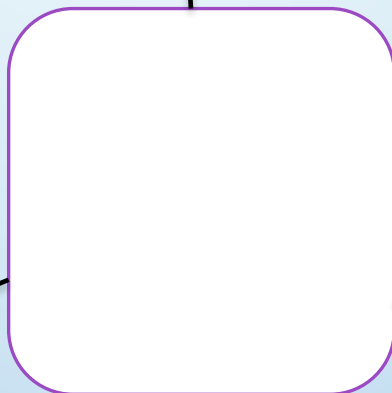
Осыған байланысты ISO 19011 екінші басылымы барлық пайдаланушыларға, соның ішінде шағын және орта бизнес ұйымдарына арналған нұсқаулар береді және әдетте «ішкі аудит» немесе «тұтынушы өткізетін жеткізушілердің аудиттері» деп аталады.

Сертификаттауды басқару жүйесіндегі аудитпен айналысатындар ISO / IES 17021: 2011 талаптарына сәйкес келетіндіктен, олар ISO 19011: 2011 сәйкес пайдалы басшылықты таба алады.

ISO 19011 және ISO / IES 17021: 2011 екінші қайта қарау арасындағы өзара байланыс 1-кестеде көрсетілген.

1-кесте - ISO 19011: 2011 қолдану аясы және оның ISO / IES 17021: 2011-мен өзара байланысы

Ішкі аудит	Сыртқы аудит	
	Жеткізуші аудит	Үшінші тарап аудиті
Кейде бірінші партиялық аудит деп аталады.	Кейде екінші тарап аудиті деп аталады	Құқықтық, заңнамалық және ұқсас мақсаттар үшін; Сертификаттау үшін (сонымен қатар ISO / IES 17021: 2011 талаптарын қараңыз)

1

Қолдану саласы

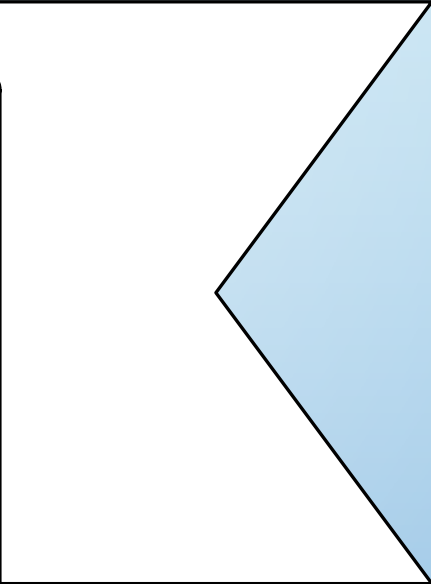
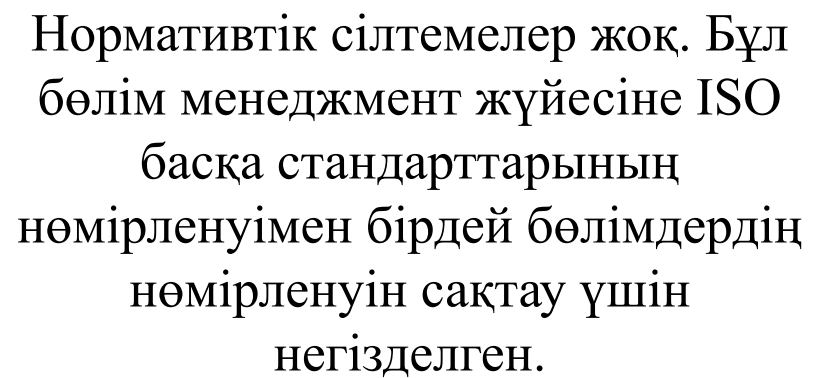
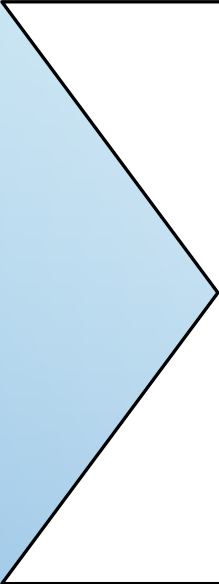
*Осы стандарт аудит қағидаттарын, аудит бағдарламасының менеджментін жүзеге асыруды және менеджмент жүйелерінің аудиттерін жүргізуді қоса алғанда, менеджмент жүйесінің аудиті жөніндегі нұсқаулықты, сондай-ақ аудит бағдарламасының менеджментін жүзеге асыратын тұлғаны, аудиторларды және аудит процесіне тартылған жекелеген тұлғалардың құзыреттілігін бағалау жөніндегі нұсқаулықты қамтиды.

*Стандарт менеджмент жүйесінің ішкі немесе сыртқы аудитін жүргізу немесе аудит бағдарламасының менеджментін жүзеге асыру қажет барлық ұйымдарға қолданылады.
Осы стандартты аудиттердің басқа түрлеріне қолдану нақты қажетті құзыреттілікке ерекше назар аударылатын жағдайда мүмкін болады.

2

Нормативтік сілтемелер

Нормативтік сілтемелер жоқ. Бұл бөлім менеджмент жүйесіне ISO басқа стандарттарының нөмірленуімен бірдей бөлімдердің нөмірленуін сақтау үшін негізделген.

3.1 Аудит (audit): Аудит куәлігін алудың жүйелі, тәуелсіз және құжатталған процесі және аудит критерийлерін орындау дәрежесін анықтау үшін оны объективті бағалау.	3.2 Аудит критерийлері. Куәліктер салыстырылатын есеп нүктелері ретінде пайдаланылатын саясаттар, рәсімдер немесе талаптар жиынтығы аудит.	3.3 Аудит куәліктері: Аудит өлшемдеріне сәйкес келетін және верификацияланатын фактілер туралы жазбалар, өтініштер немесе басқа да ақпарат.
3.4 Аудитті бақылау(audit findings): жиналған аудит куәліктерін бағалау нәтижелері (3.3) аудит өлшемдеріне қатысты (3.2).	3.5 Аудит қорытындысы (audit conclusion): аудиттің шығу деректері (3.1) қарағаннан кейін (3.4).	3.6 Аудитке Тапсырыс беруші (audit client): аудитті сұрайтын ұйым немесе тұлға (3.1).
3.7 Аудиттелетін (auditee): аудитке ұшырайтын ұйым. [ISO 9000: 2005, 3.9.8 анықтамасы] Құзыреттілік (competence): білім мен дағдыларды қол жеткізу үшін қолдану қабілеті межеленген нәтижелер.	3.8 Аудитор(auditor): аудит жүргізетін тұлға (3.1). Тәуекел (risk): мақсатқа белгісіздіктің әсері. Сәйкестік (conformity): талаптарды орындау.	3.9 Аудит бойынша команда (audit team): аудит жүргізетін бір немесе одан көп аудиторлар (3.8) (3.1) егер қажет болса, техникалық сарапшылардың қолдауымен (3.10).
3.11 Бақылаушы(observer): аудит бойынша команданы сүйемелдеуші тұлға (3.9), бірақ қатысушы емес- аудитте жоғары.	3.12 Еріп жүруші (guide): командаға жәрдемдесу үшін аудиттелетін тұлға (3.7) аудит бойынша (3.9).	3.14 Аудитті қолдану аймағы(audit scope): аудиттің көлемі мен шекарасы (3.1).

4

Аудит принциптері

Аудит бірқатар принциптермен сипатталады. Бұл принциптер аудитті аудит жүргізудің басқару саясатын және басқару құралдарын қолдауға арналған тиімді және сенімді құралды ұйымның өз қызметін жетілдіру үшін қандай әрекеттер жасай алатыны туралы ақпаратпен қамтамасыз етуі керек. Бұл принциптер аудитті аудит жүргізудің басқару саясатын және басқару құралдарын қолдауға арналған тиімді және сенімді құралды ұйымның өз қызметін жетілдіру үшін қандай әрекеттер жасай алатыны туралы ақпаратпен қамтамасыз етуі керек.

5 - 7 бөлімдерде келтірілген нұсқаулық төмендегі 6 қағидаға негізделген:

а) Адалдық: кәсібиліктің негізі.
Аудиторлар мен аудиторлық бағдарламаны басқаратын адам:
- өз жұмысын адал, мұқият және жауапты орындауға;
- кез келген қолданыстағы заңнамалық талаптарды қадағалап, оларға сәйкес болуға;
- жұмыстарды орындауға құзыреттілігін көрсету;
- өз жұмысын әділ түрде жүргізуге, яғни барлық істерінде адал және әділ болып қалуға;
- аудиттің барысында өздерінің пікірінше қолданылуы мүмкін кез келген әсерге сезімтал болыңыз.

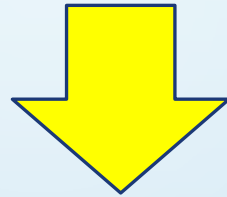
б) Объективті ұсыну: шынайы және нақты есеп беру туралы міндеттеме.
Аудиторлық қадағалау, аудит қорытындылары және аудиторлық есептер аудиторлық қызметті шынайы және нақты көрсетуі керек.
Тексеру барысында туындайтын елеулі кедергілер және аудиторлық топ пен аудиторлар арасындағы шешілмеген келіспеушіліктер есептерде көрсетілуі тиіс. Байланыс шын, нақты, объективті, уақтылы, анық және толық болуы керек.

в) Тиісті кәсіби күтім: тексерулерді жүргізу кезінде мұқият және мұқият болуды қолдану.
Аудиторлар орындаған тапсырманың маңыздылығына және аудиторлық клиент немесе басқа да мүдделі тараптарда болатын сенімге сәйкес тиісті тексеру жүргізуі керек. Өзіңіздің жұмысыңызды тиісті кәсіби күтіммен қамтамасыз етудің маңызды факторы - барлық аудиторлық жағдайларда тиімді шешімдер қабылдау мүмкіндігі.

Құпиялылық: ақпараттық қауіпсіздік.

Ақпаратты пайдаланған кезде аудиторлар сақ болу керек, және қорғау үшін алынған ақпарат өз міндеттерін орындау кезінде. Аудиторлық ақпаратты жеке пайда табу үшін пайдаланбаңыз, немесе аудитордың заңды мүдделеріне нұқсан келтіруі мүмкін. Бұл ұғым тиісті емдеуді қамтиды, сезімтал немесе құпия ақпаратпен.

Тәуелсіздік

Аудиттің бейтараптығы үшін негіз және аудит нәтижелерінің объективтілігі. Аудиторлар аудиттелетін қызметтен тәуелсіз болуы керек, егер іс жүзінде мүмкін болса, және кез келген жағдайда, жалтарудан құтылуға тиіс, және мүдделер қақтығысы. Ішкі аудиттермен аудиторлар аудиттелетін функциялардың менеджерлерінен тәуелсіз болу керек.

Аудиторлар бүкіл объективтілікті сақтауы керек бақылаудың барлық процедураларын бақылауды қамтамасыз етеді және аудит қорытындылары тек қана аудит сертификаттары бойынша негізделеді. Ішкі аудиторлар үшін шағын ұйымдарда толық тәуелсіздік мүмкін емес аудиттелетін қызметтен емес, бірақ алдын-алуды жою үшін барлық күш-жігерді жұмсау керек және объективтілікті көтермелеу.

Дәлелді негізделген тәсіл:

сенімділікке қол жеткізудің ұтымды әдісі және аудиттің аудиторлық қорытындылары жүйелі аудит процесінде. Аудиторлық дәлелдер тексерілуі тиіс. Олар негізінен қол жетімді ақпарат үлгілеріне негізделген, өйткені аудит жүргізіледі, шектеулі мерзімге уақыт кезеңі және ресурстары шектеулі. Тиісті селективті зерттеулер ол тығыз байланысты болғандықтан қолданылуы керек. Сенімділікпен оның қорытындылары жасалуы мүмкін аудит.

A large, solid purple five-pointed star is centered on a light blue background. The background is decorated with several realistic water droplets of various sizes, some with highlights and shadows, scattered around the star. The text is centered within the star.

*НАЗАРЛАРЫҢЫЗ
ҒА РАХМЕТ!!!*